

Враховуючи те, що випадки анонімного повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону можуть стати все частішими, а, як зазначено у Законі, анонімні повідомлення підлягають перевірці, це може призвести до нерационального використання суб'єктами перевірки робочого часу - а саме перевірку неправдивих повідомлень, інформація яких у ході перевірки не підтвердилася.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс 2012 року: ідеологія та практика правозастосування: колективна монографія / За заг. ред. Ю.П. Аленіна; відпов. за вип. І.В. Гловюк. - Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. - 1148 с.
2. Моргун Н. С. Тимчасове вилучення майна як захід забезпечення кримінального провадження, що обмежує право власності / Н. С. Моргун // Митна справа. - 2014. - № 3(2). - С. 318-232. URL http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2014_3%282%29_57.
3. Нерсесян А. С. Забезпечення майнових прав громадян і юридичних осіб при застосуванні тимчасового вилучення майна у кримінальному провадженні / А. С. Нерсесян // Судова апеляція. - 2015. - № 2. - С. 50-56.
4. Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо викривачів корупції: Закон України від 17.10.2019 № 198-К URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/198-20>.

Ілляшенко Олексій Володимирович,
заступник Міністра у справах ветеранів,
тимчасово окупованих територій та
внутрішньо переміщених осіб України з питань
європейської інтеграції, кандидат юридичних
наук;

Зарубей Вікторія Володимирівна, професор
кафедри досудового розслідування
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ТЛУМАЧЕННЯ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ ДЕЯКИХ НОРМ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЩО МОЖЕ ВПЛИВАТИ НА РІВЕНЬ СПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ В СУСПІЛЬСТВІ

Як свідчить практика застосування вимог Закону України «Про запобігання корупції» протягом останніх років деякі положення цього закону, а також інших законодавчих актів потребують системних змін, які мають позитивно вплинути на стан запобігання, виявлення та протидії корупції в нашій державі.

І розпочинати потрібно з розгляду комплексної природи якості закону, яка включає в себе наступні елементи:

1. Правильний вибір методу нормативно-правового регулювання.
2. Вимога адекватного розподілу прав та обов'язків між суб'єктами права.
3. Своєчасність закону та відповідність його рівню розвитку суспільних відносин.
4. Оптимальність рішення, яке покладено в основу нормативно-правового регулювання.
5. Ресурсне забезпечення закону.
6. Правильно сформульовані мета і завдання закону.
7. Вимога щодо змісту приписів закону, які виявляються в необхідності адекватного відображення й узгодження в законі прав, свобод та інтересів різних суб'єктів права (глибинний і всебічний аналіз інтересів, які існують в суспільстві для встановлення відповідності закону волі народу).
8. Гарантованість правових можливостей суб'єктів права.
9. Дотримання вимог законодавчої техніки при створенні закону тощо.

Згідно «Зasad державної антикорупційної політики України (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки», яка затверджена Законом України від 14.10.2014 № 1699-VII зазначено, що за даними досліджень проведених міжнародною організацією «Transparency International» у 2013 році 36 % українців були готові вийти на вулицю протестуючи проти корупції, а вже наприкінці 2013 року корупція вже входила до переліку найбільших проблем населення і викликала особливе занепокоєння у 47 % громадян. Українці вважали свою державу однією з найбільш корумпованих держав у світі. Таким чином корупція лишалась одним із негативних соціальних явищ, що турбувало українське суспільство та державу.

Відповідно ж до проекту Закону України «Про Антикорупційну стратегію на 2018-2020 роки», підготовленого Національним агентством з питань запобігання корупції зазначено, що реалізація завдань Антикорупційної стратегії на 2014-2017 роки не завершена в повному обсязі. Причинами невиконання заходів, визначених Антикорупційною стратегією, були відсутність стійкого несприйняття корупції в суспільстві та високий рівень толерантності суспільства до корупції, недостатній рівень прозорості діяльності органів виконавчої влади і місцевого самоврядування.

Водночас відмічено, що в Україні зберігається високий рівень корупції, що негативно сприймається суспільством та потребує рішучих дій. Тому не зрозумілим є одночасне твердження про високий рівень толерантності суспільства до корупції та негативне сприйняття

суспільством корупції, що потребує рішучих змін, так як мова йде про те ж саме суспільство.

Більш того, у проєкті Закону України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2019-2023 роки» станом на 17 липня 2019 року, підготовленого Центром політико-правових реформ зазначено, що переважна більшість громадян переконана в поширеності в органах державної влади й органах місцевого самоврядування та в їх не бажанні вирішувати цю проблему, але водночас знімає відповідальність за стан корупції з себе, частина громадян не розбирається в антикорупційній реформі та власних правах, вважає корупцію, зокрема побутову, даниною традиції і виправдовує її.

Причинами неготовності більшості населення долучатися до антикорупційної боротьби є відсутність знань про порядок повідомлення уповноважених органів, висока зневіра у дієвості викриття і турбування про власну безпеку, а головне - недостатнє усвідомлення змісту корупції та її згубних наслідків.

Тобто вже не використовуються цифрові і відсоткові показники населення, а вживаються словосполучення «переважна більшість громадян» та «частина громадян» не розуміють або не розбираються в антикорупційній реформі, не усвідомлюють змісту корупції.

Можливо в даному випадку мова йде не про нерозуміння громадян, а про помилку у визначенні термінів «корупція», «корупційне правопорушення» та «правопорушення, пов'язане з корупцією», відповідно до діючого законодавства.

Відповідно до міжнародних стандартів «корупція» - це негативне явище в суспільстві, яка має вираження в великій кількості певних форм і видів, які знаходять своє відображення в кодексах через перелік статей і пов'язані певною загальною характеристикою, як наприкладу примітці до статті 45 КК України.

При цьому, в Законі України «Про запобігання корупції» зазначено, що корупція - це використання особою, зазначеною у [частині першій](#) статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей.

Фактично це прямий перелік елементів конкретного правопорушення, а не загалом як явища в суспільстві.

Найбільш поширеною класифікацією правопорушень є їх поділ за ступенем суспільної небезпеки, коли правопорушення поділяються

на злочини та проступки. Якщо діяння охоплює всі ознаки, визначені в кримінальному законі, але позбавлене суспільно-небезпечного характеру, воно не являється злочином, а може бути або протиправним проступком співвідносно виду (цивільного, адміністративного, дисциплінарного) або правомірним діянням. Злочини і адміністративні правопорушення посягають на однакові за своїм характером об'єкти, саме це складає суспільну небезпеку. Завдання адміністративного і кримінального законодавства складається в охороні від посягань одних і тих же об'єктів.

Тому також не зрозуміло чому кримінальні чи адміністративні правопорушення називаються правопорушеннями, пов'язаними з корупцією, так як зв'язок з корупцією повинен не зазначатись в назві, а бути доведений в ході збору доказів.

У зв'язку з вищезазначеним пропонуємо наступні висновки та пропозиції щодо відповідних термінів:

- 1) корупція, як негативне суспільне явище, не потребує окремого визначення в Законі;
- 2) натомість об'єктом правопорушень визначити «суспільні відносини у сфері антикорупційного законодавства»;
- 3) а також замість корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією передбачити:

Кримінальні правопорушення у сфері антикорупційного законодавства.

Адміністративні правопорушення (проступки) у сфері антикорупційного законодавства.

Дисциплінарні проступки у сфері антикорупційного законодавства.

Цивільно-правові проступки у сфері антикорупційного законодавства.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції: Закон України // Відомості Верховної Ради. - 2014. - № 49. - Ст. 2056.
2. Засади державної антикорупційної політики України (Антикорупційна стратегія) на 2014 - 2017 роки» затверджена Законом України від 14.10.2014 № 1699-УП.
3. Кравченко М.Г. «Основні ознаки та вимоги до якісного закону», Адміністративне право і процес, 2013.